

Please, return to P.E.S.

Registered for posting as a periodical
Category B.

The Australian Esperantist

(Successor to La Suda Kruco and La Rondo)

Oficiala Organo de la Aŭstralia Esperanto Asocio.

Membership, including this periodical: \$3.

Advertisements: 25 cents per line.

Editor (Redaktoro): F. R. Banham, 31 St. Andrew's Ave., Rosanna, Vic., 3084

Treasurer (Kasisto): L. Scott, 34 Ocean Road, Manly, N.S.W., 2095.

A.E.A. Press Officer: Mrs. M. Chaldecott, 16 Grosvenor Road, Lindfield, N.S.W. 2070

Address of A.E.A.: Box 415 P.O. Manly, N.S.W., 2095.

A.E.A. Libro-Servo: T. Elliott, 8 Lone Pine Parade, Matraville, N.S.W. 2036

N-ro 107 (187)

MELBURNO

Junio, 1972

ESPERANTO — A PHILOLOGIST'S VIEW

In an address to the Melbourne Esperanto Society, 15 May, Dr. John Martin of the Melbourne University spoke of his introduction to Esperanto in 1958 when on a visit to Reykavik, Iceland, while studying Icelandic and Swedish. It was via a textbook by Szilagyi obtained from the British Esperanto Association. Since then his interest in the structural genius of the language has been profound.

He stressed the tremendous advance in inter-communications between the peoples of the world. His great grandfather left England for Australia in 1854, the voyage taking 78 days; today he could go and return in 22 hours. This amazing acceleration in movement during the past 100 years has been accompanied by a marked general falling off in language learning. Lack of acceptance in this field and poor result from instruction are evident today. A new awareness and new methods are necessary, for a lingual crisis looms.

He touched on the cultural influence of Greek and Latin, which for long served as widely used common tongues over vast areas. The rise and fall of French as a significant medium; lingua Franca, Pidgin, and the growing spread of Mandarin over other dialects in China.

He rebutted the notion that Esperanto is "artificial", mentioning the changes man-wrought in Norwegian, Dutch, Irish, Hebrew, Indonesian &c. Hearing him, one thought of Dante, Chaucer, Luther — other stabilisers, re-makers, re-formers of the language material in their respective tongues.

One of the obstacles to Esperanto is the attitude of men the world over to

romanticise and glorify their mother tongues, investing them with an aura of 'mystique', of some unique value unattainable by any constructed language. Criticizing this state of mind, he spoke of his own difficulty with the spelling of English, his frequent need to consult a dictionary, and his dissatisfaction with the expression of anything he wrote.

Esperantists were counselled to adopt more efficient methods in their advocacy and teaching of Esperanto. To this end he demonstrated methods of programmed instruction by means of tape-recorder, running off specimen lessons in Old English and Swedish. The tape recorder is of great value for language students unable to train the ear by contact with speakers of the language concerned. He gave an example of Icelandic, where only one Icelander was to him accessible at rare intervals for converse. He used Icelandic tapes wherewith to master the spoken speech elements. Isolated Esperantists now have similar resources and should more widely use them.

Dr. Martin intends to experiment with an audio-lingual Esperanto course at the University, provided he can find the guinea pigs?

At closing time much of intense interest was perforce left unexpressed, and many intelligent questions by hearers undiscussed. May this progressive savant visit us again, and in the meantime may he have full collaboration with us in his future activity in this field.—F.R.B.

"La scienco jam faris diojn el la homoj, kiuj ankoraŭ ne meritis esti nomataj: homoj". — Jean Rostand, natursciencisto.

AŬSTRALIA ESPERANTO- ASOCIO

Oficiala Informilo

Novaj Membroj:

Bourke, S-ro C., Lilydale, Vic.
 Clowes, S-ro L. M., Morwell, Vic. *
 Livingstone, S-ro C. A., Briar Hill, Vic.
 Jager, S-ro E., Tennant Creek, N.T.
 Leighton, S-ro M., Morwell, Vic. *
 McGilp, F-ro E. J., Ballarat, Vic.
 Robinson, S-ro W., Yallourn, Vic.
 Rucki, S-ro A., Moonee Ponds, Vic.
 Sten, S-ro A., Reservoir, Vic.
 Thomas, S-ro W. F., Nunawading, Vic.
 Walker, S-ro S., Morwell, Vic. *
 Burns, Chris, Morwell, Vic. *
 Crisp, Joseph, Toongabbie, Vic.
 Spencer, Gwenda, Morwell, Vic. *
 Kane, S-ro D., Canberra, A.C.T.
 Bankston, S-ro L. T., Plympton, S.A.
 Caselyer, S-ro D. F., Wreck Point, Qld.
 Ashton, S-ro A., Sale, Vic.
 Cody, S-ro M., Shepparton, Vic.
 Davidson, Rev. I., Albury, N.S.W.
 Summy, S-ro I. M., Garran, A.C.T.
 Ansell, S-ro A., Nhulunbury, N.T.
 Lipski, F-ro E., Hawthorn, Vic.

UNUA LISTO de la T.G.M.F.:

Esperanto-Federacio de Nova Suda

Klmrujo	\$100.00
Baxter, Ges. R., Manly, N.S.W.	25.00
Brodie, S-ro N., Bexley, NSW	5.00
Carruthers, S-ro R., Balgowlah, NSW	2.00
Duncan, S-ro M., Manly, NSW	10.00
Giles, S-ro E., Collaroy NSW	5.00
Hasluck, F-ro D., Cheltenham NSW	2.00
Horsburgh, S-ro R., Tottenham NSW	2.00
Scott, S-ro L., Manly, NSW	25.00
Strickland, S-ro E. S., Croydon Park, NSW	3.50
Thatcher, S-ro G., Fairlight, NSW	25.00
Vawser, S-ro F., Prospect S.A.	1.00

PROMESITAJ DONACOJ:

Chandler, S-ro E. R., Crows Nest NSW	20.00
Matasin, S-ro J., Northbridge NSW	20.00
Robertson, Pro. R. G., Northbridge NSW	25.00

SPECIALA ANONCO: Ĉiuj sek-ioj de ĉiuj kluboj, federacioj k.t.p. en Aŭstralio, bv. ekspedu al mi kompletan liston de viaj membroj (nomo kaj adreso), kiel eble plej baldaŭ. Ŝajnas, ke AEA povos plibonigi komunikojn inter kluboj kaj iliaj membroj tute sen pago el aŭ klubo aŭ membro. Mi petas vin sendi la liston, por ke ne manku la ŝanco helpi al pli

efika koherigo de la E-organizo. —Russ Baxter, sek-io.

AUSTRALIA KRONIKO

PERTH: 26/4 Kunveno estrita de S-ro Howard, kiu preparis rakonton kaj invitis viglan interrompon per demandoj dum S-ro Hawks ĝin legis. Spritaj respondoj al absurdaj demandoj de S-ro Hawks kreis ridadon. S-ro Howard rakontis pri sia knabago, kaj ĉeestantoj diskutis lian anekdoton. S-ro Brodie, kiu nun sia edzino nun vizitas la flinon en O. A., ankaŭ parolis pri sia knaba sperto, kiu okazis en la norda parto de nia ŝtato. La Liganoj bonvenigis vizitantojn, Ges-rojn Jackson, kiuj libertempas ĉe Perth el norda urbo, Carnarvon. S-ro Jackson estas korespondanta studanto per la verd-karta plano kaj bone progresas. Presisto de la gazeto "La Nigra Cigno" malsanis, do ne povis ĉeesti la rondon, sed feliĉe ŝi nun resaniĝas.

10/5: Ksveneno estrita de S-ro Hawks, nia prez-o. Ĉiam bonvenaj estas liaj programoj, ĉar ili instruas kaj aktivigas ĉeestantojn. Li preparis ekzercaron por vigligi la grupanojn. Li vice jetis demandojn, kiujn ni devis tuj respondi. Kelkfoje li lasis, ke ni haltu por korekti gramatikan neperfektaĵon, sed tuj poste rekomencigis la cerba streĉo. Ĝue profitdona instru-metodo! — G. Pollard.

SYDNEY: 1/5: 28 ĉeestantoj bonvenigis vizitantojn — S-inon Reem el Svedujo, kiu ferias kelkajn tagojn en Aŭstralio, kaj S-ron J. T. Allan (Wellington E-Societo). Li invitis nin ĉeesti la E-Kongreson en Masterton en januaro. Du N.Z.-aj filmoj kun E-teksto estas haveblaj. Elsa Brandman montris filmojn pri sia vojaĝo — Nederlando, Okc. Germanujo, Italujo, Grekujo, Honkongo. Ni vidis glisilon en kiu ŝi timplene flugis kun amaro. — S-ro vizitis Castelridardon, urbon dediĉitan al fabrikado de piana-kordianoj.

8/5: Fritz Mueller-Sorau legis el verkoj: "Faulhaber Rakontas", "Suno kaj Pluvo", "Trans la Fabeloceano", kaj oratoris vortojn de Marko Antonio pri la morto de Cezaro, el "Retoriko" (Lapenna).

15/5: Ni bonvenigis al Brvan Cook el Nov-Zelando, kiu nun loĝas en Sidnejo. Victor Bourlin montris mementritajn lumbildojn de siaj aventuroj, kiam, tre juna, li lasis Rusujon. Li transiris la Dezerton Gobi, ĉefe per kamelo. Al la malsana Fritz Mueller-Sorau ni sendis bondezirojn. Li baldaŭ refortigui!

22/5: Wre Chandler ludis sonbendon pri la debato en Mosman, Vidu sube. **MANLY:** Elementa, altgradaj klasoj kaj

drama grupo daŭris dum la pasinta trimastro de 1972; estis malpli lernantoj elementaj ol antaŭe, sed la aliaj proks. samnombri. Fine de aprilo okazis la kutima fintrimestra amuz-vespero. Du teatraĵoj: rolis anoj Olive Bleisner, Thora Richmond, May kaj Russ Baxter. Richard Moir lerte ludis gitaron kaj pianokordonon. Margaret Liston kantis en E-o "Wouldn't it be Lovely?". May Baxter kaj Bill MacDonald dancis laŭ tiu ario. Ni adiaŭis dumvivan membron, S-inon Marjorie Duncan, kiu flugis al Anglujo por viziti siajn parencojn. Ŝi forestos 3 monatojn. Ĉe klubvesperoj parolis Prof-o "Robbie" Robertson (prez. de AEA); Kevin Smith (prez. Manly-Klubo), Roger Springer, Pete Schwerin, Wre Chandler k.a.

Prof-o Robertson gastparolis ĉe la Rotaria Klubo (Strathfield) kaj parolos al Rotarianoj en Campsie 25/5. La Rotaria movado ie-tie en Aŭstralio lastatempe interesigis pri E-o. "Robbie" kaj aliaj estas pretaj por prelege instigi pluan intereson.

Ni Venkis en Debato.

Debato: "Ĉu Esperanto Estos la Latino de Morgaŭ?" okazis 18/5 en Mosman. Prof-o R. Robertson la unua parolis, subtenate de Kevin Smith, Arthur Cocking, Wre Chandler, Ruth Carruthers, Margaret Chaldecott kaj Ver Payne. La opozicion estris Prof-o John Dunstan (Univ. de Sidnejo) subtenate de membroj de la Debata Societo Mosman a. "Robbie" impresis parolis. Forte batalinte, li kaj liaj samideanoj estis elektitaj la venkuloj — 34 voĉoj kontraŭ 15. Ĉiuj ceestantoj ege ĝuis la debaton.

ADELAIDE: Kunveno okazas ĉiun merkredvesperon kaj oni parolis, rakontas kaj laŭtlegas pri diversaj temoj. Antaŭ kelkaj semajnoj nia E-amikino S-ino B. Randles adiaŭis de ni antaŭ vojaĝo al Eŭropo, Kanado kaj Usono. Ŝi daŭros proks. duonjaron. Ni havis adiaŭan vesperon en la hejmo de S-ino Fulton. Ni esperas ke S-ino Randles kontaktos kun multaj E-istoj dum la vojaĝo kaj rakontos multon post sia reveno.

Nova ano de nia grupo estas S-ro L. Bankston, Usonano, komencanto, kiu lernis per la A.E.A. Korespond-Kurso kaj kiu jam tre bone parolas kaj komprenas. Li sekvas la korespondkurson kun la helpo de F-ino Win Addis. Unu el la lecionoj estis skribi leteron al nova korespondanto. Tiun leteron li skribis en tre komika maniero. S-ro Bankston havas grandan senton por humoro, kaj ni multe ridis pri la enhavo de la letero, kiun F-ino W. Addis laŭtlegis al ni kun lia permeso.

Melbourne: Je 17/4 post enkonduko de

Vic-Prez. Arnold Baldwin, pri la utilo kaj la ĝisdata enhavo de nia biblioteko. S-ino Fay Koppel parolis pri kelkaj novaj libroj jam pretaj por la bretoj. (i.a. Ŝi recenzis "Internacian Kuirlibron", "Tralando de Indianoj" kaj "Kantoj kaj Romancoj" de Heinrich Heine).

La programo "Antique Night", organizita de F-ino Ann Hearn (24/4) inkludis konkursojn ekspozicion pri antikvaĵoj. Dank' al F-ino Hearn kaj amikino, la ĉefsalono de la Esperanto-Domo prezentis veran festaspekton, kun floroj kaj bele kovritaj montrotabloj. Premiojn gajnis S-ino A. Paling (pro plej interesa komentario), Brig. J. Munro (pro plej malnova antikvaĵo), S-ro H. Koppel (pro plej interesa E-antikvaĵo) La kutima bongusta manĝeto konkludis ĝuplenan vesperon, rezulte de kiu la klubkaso gajnis proks. \$12.

S-ro F. R. Banham, 1/5, resumis kritikajn artikolojn de W. Auld pri E-tradukoj el la verkaro de Sekspiro kaj li skizis 5 bone konatajn romanojn, kies ĉefa temo estas la sinifero de individuo al la helpo por aliaj. Li ankoraŭ parolis pri la graveco de granda referencibraro por la efika laboro de E-redaktoro. Por ke klubanoj ĝisdate informiĝu pri E-ista agado alilande, S-ro H. Koppel, 8/5, denove prezentis novaĵojn ĉerpitajn el la E-gazetaro.

Bonvena vizitanto al Melburno estis S-ro J. T. Allan, UEA Ĉefdelegito en Nov-Zelando kaj Prezidanto de la Nov-Zelanda E-Asocio. Post partopreno en internacia konferenco pri hospitalaj registroj en Sidnejo, li vizitis kelkajn hospitalojn en Melburno. Lia vizito ne koincidis kun kluba vespero, sed li akceptis, 11/5, inviton de Ges-roj Koppel, kiuj gastigis lin por la vespermanĝo ĉe Restoracio McClure. Dum pluhora konversado oni interŝanĝis informojn pri la nov-zelanda kaj aŭstralia movadoj.

D-ro John Martin, docento ĉe la Melburna Universitato, kaptis nian intereson je 15/5. Dum studado en Islando por doktoriĝi pri Lingvistiko, li trovis sin inter plurlingva grupo kaj konsciigis pri la bezono por internacia komunikilo. Tiel li ekinteresiĝis pri E-o kaj post mallonga studado konvinkigis pri ties utilo kaj kapablo plenumi la necesan rolon. Li nun proponas eksperimenti pri la instruado per modernaj metodoj inter universitataj kaj instruistaj studentoj; sed antaŭ ol komenci li bezonas ciferojn koncerne la E-vortoftecon. Vidu raporton sur p. 217. Or. Antaŭurboj (Melbourne) Nia aprila amuzvespero en la hejmo de Ges-roj Brockwell estis vere gaja afero. Elsie Brockwell estas talenta artisto kaj ni povis admiri specimenojn de ŝia laboro.

Ni ekspedis nian sonbendon al Ĉeĥoslovakujo kaj esperas ke la klubo tie pli bone konos nin.—M. F.

BRISBANE: La plej grava okazo en la historio de Esperanto en Kvinslando estas la akcepto de la 19a Aŭstralia E-Kongreso. De la 2a ĝis la 9a de Jan. 1974 ni havos la ŝancon por gastigi E-istojn de ĉiuj aŭstraliaj ŝtatoj. Je la 8/5 stariĝis la kongresa komitato: Prez: Mal Robinson; Sekretario: S-ino W. Greenhalgh; Help-Sekr: S-ino E. Gardiner; Protokolistino: F-ino B. Allatt; Kasisto: S-ino S. Martin. Pluaj helpantoj por la komitato: Tom O'Grady, Hans Brendel, Tom Donnelly, Alan Grant, S-inoj Joy Kennedy, Val Robinson. La kongresejo estos preskaŭ certe ĉe la Universitato, St. Lucia. La kongreso estos sendube granda stimulo por ĉiuj el ni perfektigi en Esperanto kaj antaŭ la jaro 1974 atingi fluan parolkapablon.

Je 8/5 ni bonvenigis S-inon Winsome Greenhalgh kaj ŝian edzon post ilia ĝuinda mondvojaĝo. Feliĉe ni rimarkis ke ili ambaŭ aspektis tre bonsanaj. Samvespere ni bonvenigis spertan E-iston S-ron Trevor Steele, kiu antaŭ ne longe revenis Aŭstralion, pasiginte 5 jarojn en Eŭropo. Li vigle respondis al demandoj pri E-o en aliaj landoj kaj pri la Londona Kongreso. Bedaŭrinde li ne povas longe resti en Brisbano.

De 29/4 ĝis 1/5 preskaŭ 40 E-istoj ĝuis la 2-an konferencon de la Kvinslanda Federacio ĉe Toowoomba. La Toowoomba E-istaro bonege gastigis la vizitantojn. Dimanĉvespere, i.a. la Brisbana grupo prezentis 2 teatraĵetojn. Ges-roj Jullie faris komedion. Howard kiel Doktoro Jullie, kaj Edna kiel la pacientino. La alia grupo prezentis "La Klaso"n. (Aktoris S-roj Gunster, Robinson, O'Grady, S-inoj Kennedy, Martin, Robinson). Trevor Steele, kiu ĉestis kun sia frato, paroladis pri E-o en Eŭropo. Tio estis tre interesa kaj informriĉa. La venonta konferenco okazos ĉe Tambourine Monto je oktobro (dato ankoraŭ ne decidita).

Ĉe 27/1 North Quay 14/7 komenciĝos novaj klasoj por komencantoj. Informu amikojn kaj parencojn; per tio vi helpos fortigi la E-movadon en Brisbano. Denove, la supera instruisto estos Arthur Deutscher.—V. Robinson.

U.K. in PORTLAND (Oregon).

This is the third Esperanto world Congress to be held in U.S.A. The first was in 1910 at Washington (357 attended); the second, at San Francisco in 1915 (163). At 15 May this year, 750 have enrolled from 38 countries, (seven from Australia). The date is 29/7 to 5/8.

N= Prenu Pipon al Societa Vespere.

La Dekano de Medicino ĉe la Un-iversitato de Kvislando forte kondamnis la cigared-reklamadon per televido, radio kaj gazetaro. Li diris: "Estas tre venena kvalito observata en tiuj malfru-horaj televidaj reklamoj. Ili flagre prezentas junajn bonvivantojn de ambaŭ seksoj, gaje petolantaj. En la samaj momentoj ili fumas cigaredojn kaj drinkas forte ebrigajn likvorojn. Tio okazas en salona ĉirkaujo, kiu havas celon krei subkonscie erotikan pens-atmosferon".

Jam ne juna, mi ne volus troviĝi en erotika atmosfero, al kies kreado kontribuas ankaŭ la fumado de cigaredoj. Kiel fumanto, mi preferas celi al alia personeca prezento-formo. Laŭ observo, la karaktere solidaj viroj fumas pipon: farmistoj, episkopoj, kaj ĉefministroj, kiel ekzemple Baldwin kaj Wilson. Mi honte ilin imitas — kiel evidente sen rimarkinda sukceso. Cetere, mi preferas pipon.

Tamen, ni frontu la veron. Cigaredoj stimule gajigas al societo. Kiam la gastigantino paŝas al vi, ŝi klak fermas sian cigaredujon, kriante kiel ŝi sin fortunatas: "Ho, S-ro Bo, vi preferas pipon. Do daŭrigu fumadon . . . por mi tio estas egala — ja kredu min!" Rimarku la subnuancon de malplezuro.

Konversacio formortas. Ĉiuj okuloj turniĝas viadirekten dum vi fuŝe palperas la fumajon, la alumetojn. Plenŝtopinte la pipon, vi sentas vin kiel hirurgon sub okuloj de amaso da studentoj. Jen jam ĝi estas ŝargita. La ĉeestantoj rigardas vin dum vi metas ĝin en la buŝon, kvazaŭ ili atendus baton de signifa noktomeza horo.

Vi bruligas alumeton, spirtiras kiel flegme kiel vi nur povas. Ho ve, la pipo ne volas funkcii! Ĝi estas aŭ tro preme pakita aŭ cindreto blokas la tubeton. Pro pretervido mankas al vi viaj pip-akcesoraĵoj. Vi surhavas vian plej bonan vestkompleton, kaj viaj iloj troviĝas en la poŝo de via ame malnova vesto.

Vi tial atendas oportunan momenton en kiu vi povas kaŝe fari iom da pri-tuba laboro. Tiu tempo ne venas, ĉar jam krias via afabla gastigantino: "Mi portos al vi helpilon!" Baldaŭ ĉirkaŭas vin ĉiaj aĵoj, jam de ungo-fajlilo ĝis glaci-pikilo. Vi triste skuas la kapon kaj puŝas la manojn en poŝojn kvazaŭ vi estus tute indiferenta. Jen, bonŝance! Vi ektrovis folio-tenilon!

Jen ileto ĝustal! Vi malkurbiĝas ĝin en rektan formon kaj per ĝi komencas fosteti. Ankoraŭ vane. Ĉar denove krias la gastigantino: "Mi portos al vi cindrujon! Frapetu vian pipon malplena!" Je la unua frapeto la cindrujo eksaltas en dekludon da pecoj. Vi sidas tie, gapante al la

malfeliĉaj fragmentoj de tio, kio estis la genia manlaboraĵo de la fama Petro Keramio, la Paŝtista Potisto! Vi petas pardonon. Laŭ ŝia respondo la afero ne gravas. Ĝi estas nur bagatelajo, kiun donacis al ŝi la edzo de ilia geedza datreveno. Do, vi proponas aĉeti alian rekompence. Sed tio ne eblas. Nur unu tiaspeca ekzistas en la mondo.

Dum longa tempo eĥados en viaj oreloj la embarasaj ridoj de la ĉirkaŭantaj petoluloj.

Viroj, se vi ne povas dum vespero vin deteni de pip-fumado, instigu vian gastiganton montri al vi lian novan plankon en la garaĝo, aŭ mem iru eksterdomen por kontroli la lumilojn de via aŭto. Vi trovos, ke via pipo tre bone funkcias — sub la ĉielo! — Robo.

Ĉu Vido Nepre Sekvigas Kredon?

Estas certa, elpruvita fakto, ke miloj da homoj, jam de 1905., ĉeestis Universalajn Kongresojn de Esperanto kaj povis per unu komuna lingvo interkompreni unu la alian. Oni voĉe faris en E-o intelektajn tezojn, kaj miloj bone sekvdas la sencon de la parolataĵo. Per kortuŝaj vortoj prelegistoj forte emociigis siajn aŭskultantojn. Aliaj parolantoj provokis akrajn kaj flame disputajn vortobatalojn. Tamen tiuj faktoj, klare prezentitaj antaŭ la mondo, ĝis nun ne sukcesis konvinki la publikon. Kiel pri aliaj mirindaj raportitaj en la gazetoj, la publiko lasis ilin eniri unu okulon kaj eliri el la alia, nekredeme balancante la kapon kun nea gesto. Ili vidas, sed ne kredas. En la evangelio Luko: "Se ili ne aŭskultas la profetojn, ili ne kredos, eĉ se iu leviĝus el la mortintoj".

Jen tipa ekzemplo. En 1963 Prof-o Bjorn Collinder, de la universitato de Upsala, vizitis la universitaton de Melbourne por tie prelegi. Li estas bonekonata E-isto, aŭtoro kaj radi-parolanto en E-o. Kelkaj E-istoj vizitis lin ĉe la universitato. Estis evidente, ke lia malbona posedo de la Angla malebligis lin en la tasko transdoni la veran valoron de lia granda scio kaj klero. Post la prelego li parolis al kelkaj aŭskultantoj, antaŭ ol foriri el la prelegejo direkte al sia loĝejo. Estis videble, ke li pene serĉis en la memoro por la Anglaj vortoj kaj aspektis embarasata — ĝis venis la E-a grupeto por lin saluti! Kaj jen, kia ŝanĝiĝo sur lia vizaĝo! Li ek de tiam facile fluege elverŝis la parolojn, tute senĝene. Kun malvolonto kaj ĉagreno li devis repreni uzon de la Angla, post kiam la E-istoj foriris, kaj nova salutonto venis antaŭ lin.

La ses E-istoj kaj ilia amiko Collinder

per tio provizis okulvideblan demonstron, ke E-o estas vere praktika kaj uzebla lingvo ankaŭ en akademaj rondoj!

Cu tio havis rezulton, kiu favoris la ne-Esperantistojn al E-o? Tute ne. Malgraŭ sia vido al la Vero, neniu apudstaranto poste aliĝis al la AEA!

Kaj tio estas tipa kaj simptoma pri la ĝenerala sinteno de la granda publiko. Ili sin blindigas antaŭ la nudaj faktoj kaj kvazaŭ metas antaŭ la okulojn vualon de indiferenta ignoro, torpora apatio.

(Pri Prof-o Collinder: The AE, nroj 35, 36.)

BONVOLU RIDETI !

Brutala serĝento kriaĉis al simpla soldato: "Mi supozas, ke, kiam vi eksiĝos el la armeo, vi atendos mian morton, por ke vi iru al mia tombo kaj sur ĝin kracil!"

Respondis la soldato: "Ne, ne. Post mia eksiĝo el la armeo, mi certe ne volos plu stari en vico."

Diris sinjorino: "En gazeto mi legis, ke en Hindujo viro povas aĉeti edzinon por du dolaroj. Jen aferstato abomene terura, ĉu ne vere?"

Respondis la edzo: "Mi pensas, ke ne. Bona edzino supozinde valoras du dolarojn".

Instruisto de Angla literaturo al sia lernanto: "Rakontu ion pri John Milton". — "Kiel edzo li skribis La Perdita Paradizo, kaj post la morto de sia edzino: La Regajnta Paradizo".

Skota soldato revenis hejmen post 4-jara militkaptiteco kaj trovis siajn du fratojn kaj sian patron kun barboj ĝis la zono.

— "Kial vi havas tiom longajn barbojn?"

li demandis.

— Cu vi forgesis, ke ekirinte vi kunprenis la razilon?"

A.E.A. PRESS OFFICER

In Jan. this year Mr. Petley resigned from the position of Public Relations Officer. To the Melbourne Congress he suggested that officers from each State be elected to share the work.

After the Congress Mrs. M. Chaldecott was invited to accept the vacant office, and she did. She asks whether any State officers have been elected; if so, she would like to hear from them, and to receive from all sources items from news media, reports of talks &c. to add to the cuttings given to her by Mr. Petley. Her address is on the front page of this issue.

ESPERANTO AND LITERATURE

Prof. Margaret Hagler gained her Ph.D. in Comparative Literature at Indiana University, U.S.A., last spring, with the thesis "The Esperanto Language as a Literary Medium". The book, of 450 pages, is being sent to Esperanto libraries and may later appear for general sale. Here translated is a part of a review by Wm. Auld in "Heroldo de Esperanto" 1.10.71:—

"The thesis is a complete and trustworthy work in which the author treats the language of the 20th century, the situation of literary translation generally, the search for an international language, the Esperanto language and movement, the history of Esperanto literature, poetry translated from English into Esperanto (a critical study of poems in all epochs, with a comparison of translations), original Esperanto poetry.

"She concludes that the choice of a constructed language as a literary medium is a new phenomenon in the world of belles-lettres, but in a relatively short time it has been firmly established and now possesses a flowering literary tradition. By its very existence it defies two suppositions which, though widely held, are not necessarily valid: (a) that languages are intimately bound up with national cultures, and that they become identical with them. (b) that no literary expression is possible except in ethnic and national languages.

"It may be that now, in this age of satellites and space travel, technology will force men to study and master the problems of language diversity. If so be, or at some time in the future, the data provided by the use of Esperanto for literary (and other) ends will greatly help in the solving of those problems.

"At a most modest appraisal, the evolution of Esperanto literature on a world-over scale during a relatively short time shows that Esperanto is a viable literary medium, and that writers of outstanding competence are ready to say, as Stendhal loved to comment: 'they have bought a ticket in a lottery, the winning number of which is that of a date in the future'."

Auld concludes: "This treatise is a very valuable document, not only because of its historical significance in America, but also by reason of the content itself".

(Trans. from an article by A. Borman in "Interlingvistika Servo", March 1972.)

NOTICE

I shall be away from Melbourne from 14 June to 10 August. Please withhold communication till the latter date.—Editor

ANGLAJO PARLAMENTANA!

John Grey Gorton, former Prime Minister, speaking in October, 1970, outside Parliament.

"... and if this collection here in these gardens is not thoroughly matchless and I think it probably is, but if it's not, and if it's not unique of its kind, then I have no doubt whatever that under the guidance of Mr. Shoobridge it very shortly will be if it isn't already."

Perhaps it sounded better than it looks.

Kaduka traduko:— "... kaj, se ĉi tiu ĝarden-kolekto ne estas absolute senkompara — kaj mi opinias, ke tia ĝi ja estas — sed se ĝi ne estas, kaj se ĝi ne estas unika en sia speco, tiam mi nenial dubas, ke sub la kulturado de S-ro S. ĝi tre baldaŭ estos unika, se efektive ĝi ne estas jam tia."

Esperinde, ke tiu parolo sonis pli bone, ol ĝi prese aspektas!

Klara traduko laŭ senco: Se ĉi tiu kolekto ankoraŭ ne estas unika en sia speco, ĝi baldaŭ estos tia, sub kulturado de S-ro S.

COMPLETE COLLECTIONS ?

On p. 188 (Jan.-Feb. nr.) we asked whether readers or libraries possess approximate or complete collections of our organ from 1920 on. No one answered; ~~Long and conscientious~~ labor goes into the task of researching facts and figures for informative articles, and indeed for all material that has filled its pages for over 50 years. Is one to conclude that the vast majority, if not all, have discarded, and still discard, their copies after brief perusal, or retain them for only a short time? One would have believed that there were those among us sufficiently aware of the paper's value to conserve it as a prime source of reference in the field of Esperanto activity and enterprise in Australia.

The feeling that the work of each month is lightly tossed away by all but an hypothetical remnant does little to hearten those behind its publication. If this sagacious, but tiny, elite really exists, could it not find voice to inform us?—Editor.

KORESPONDADO

Interŝangas poŝtmarkojn, -kartojn, kun ĉiuj landoj. Skribu: Jaroslav Zemek, U Stadionu 721., Chrudim 3, Czechoslovakia.

Gimnaziano 17-jara dez. kor. pri muziko, danco, p.m., p.k. Renate Zeller, 3591 Winkelstedt, D.D.R. (German Democratic Republic).

RECENZOJ

"Trans la Fabeloceano": F. Szilagyi. 135 paĝoj. Eld. Dansk Esperanto-Förslag, Aabyhøj. Prezo 23 danaj kronoj, ink. sendkosto.

Ĝi estas represo kartonkovrila surbaze de la eldono, kiun faris "Literatura Mondo" en 1931. La konsisto: prologa kaj fina poemoj, ok fabeloj kaj sep noveloj. Tra la fabeloj latentas kaŝeta satiro, bonhumora, eĉ sane cinika pikado al la "monstroj" de la moderna mondo. Laŭ la limoj de sia propra temperamento la aŭtoro kiomeble celas la etoson da la Andersenaj fabeloj. Kroma elemento estas lia vortludado — kaj liaj komikaj frazripietoj, similaj al tiuj de certaj rimversajoj porinfanaj, ekz-e: La Domo, kiun konstruis Johano.

Guos la amuzajn groteskajn homoj ankoraŭ kapablaj re-vivi la fantaziojn de sia frutempo, kaj, ĉar jam maturaĝaj, percepti la instruon de saĝulo.

La unua "novelo" pliĝuste estas subtitolita "skizo"; ĝi vortpentras per kelkaj plumstrekoj la hejmon de la familio Zamenhof, kiam Ludoviko estis infano. Interesas malnovajn literaturajn E-istojn Terura Vizito, kiu gaje moketas la personaron de "Literatura Mondo", kaj interalie pri la malfeliĉaj neologismoj: darfi, durfi, lici. Sed la skizeto jam perdis sian aktualecon, kaj la humoro estas iom tro streĉe malverŝajna.

Entute, la kolekto ne taŭgas al komencantoj, sed aprecantoj pri diversaj verkistiloj legos ĝin ŝate.

"Biblia Revuo", nro 4, okt.-dec. 1971 76 paĝoj. Kvaronjare 6 U.S. dol. Angelo Duranti, Piazza Duomo, 48100 Ravenna, Italy.

Plejparta konsisto: funda studo pri Tri Mitoj de la antikva Ugarito, kies urbneveloj arkeologie jam indikas ekziston proks. en 7000 A.K. El abunda materialo skribita sur argilaj oni decifris tion pri la Mitoj. La lingvo estas Semida, dialekto simila al la klasika Hebrea, sed kun signifaj malsamaĵoj, kiujn la aŭtoro, D-ro D. Broadribb, eksplikas kun multlio en sia Enkonduko.

La tezo entuta estas evidente tre valora por tiu dediĉita elito, kiu penas interpreti la misterajn voĉojn de el la pratempo de l'civilizacio. Tion ili persiste strebas fari, malgraŭ sia nekompleta scio de la lingvo Ugarita kaj ĉagreno pro la foje rompitaĵ tabuletoj aŭ forforitaj skriblitteroj. Ilia cerbrompa lukto atestas la nevenkeblan spiriton de l'homoj fronte al nesupereblaj taskoj. Ili kvazaŭ diras: "Ni specialigas en la plej malfacila: por fari la nefareblan postulas iom pli da

tempo".

Recenzo sub "Libroj" interesos erudiciajn teologojn jam familiaraj kun la Sanskritaj Sudroj. Mendu ĉi unikan revuon ĉiu, kiu kapablas ĝin profiti.

Jarlibro de UEA. Unua Parto 1972. 336 paĝoj. Ĝi estas oportuna portebila por vojaĝantoj pro tio, ke ĝi enhavas preskaŭ nur la delegitan adresaron. Enkonduke V. Sadler informas, ke libro-vendoj ĉe UEA kreskis je 50 p.c. en 1971 kompare kun 1970, kaj la membrovarba kompanjo ricevis pozitivan kunlaboron. Malgraŭ multlanda inflacio la financa pozicio de UEA "jam draste pliboniĝis", kaj optimismo ne mankas. Peranto: Ken Linton.

MISTAKSOJ

Somerset Maugham estis 64-jaraĝa, kiam aperis en 1938 lia verko "The Summing Up" (resumo pri mia vivo). En ĝi li antaŭtime skribis pri la malmulto da jaroj, kiuj tre verŝajne restas al li. Oni legas: "... ĉe mi la viv-irado komencas finiĝi ... la estonteco por mi estas tiel tre mallonga". Kvankam li suferis de tuberkulo jam de la infanaj jaroj, li tamen vivis ĝis 1965, kiam li mortis 91-jara.

Arthur C. Benson simile tro malalte taksis sian vivlongon. En "The House of Quiet" (la domo de l'trankvileco) 1904, oni legas ĉe la fina paragrafo: "Mi iam atingas la finon de mia vivo". Naskiĝinte en 1862, li ĝisvivis la jaron 1925. Se li ne estis mort-minacata invalido, ŝajnas strange, ke li tiel sin esprimis en sia aĝo 42-jara.

NIA LIBRO-SERVO

Story of Esperanto: I. T. Maddern 24b 20 Jen Londono: (bele ilustrita). G 50B 60 Suno kaj Pluvo: Gudrun Riisberg N80b 1-80

Trans la Fabeloceano: F. Szilagyi. N130B 2-80

Faulhaber Rakontas: N 32B 55

Ni Ludas: G. Riisberg. T 32b 55

Internacia Libro-Jaro Glumarkoj (folio 16 markoj) 20

OUR EXPRESSIVE ENGLISH

French woman buying a cauliflower asks for "a blooming cabbage". Belgian shopper: "Please may I have some of your crummy bread?"

And a local lad has sweet converse with a shopkeeper: "I'd like some of them there". "Some of these?" "No, them". "These 'ere?" "No, them there". "Is these them?" "No, them's them, where I'm pointing". "Ah, these is them?" "Aye, that's right. Them's they!"—"Worker E-ist".

BL "HAMLETO" akto 1, sc. 1.

Kion signifas: "He smote the sledded Polacks on the ice"? Zamenhof tradukis per: "Li (en kolero) sian pezan glavon en la glacian batis," Newell laŭvorte lin sekvas.

Ĉu tiu traduko estas laŭsenca? En akto 4, sceno 4 Sekspiro uzis la nomojn "Pole" kaj "Polack" kiel simplajn vort-variantojn. Zamenhof kaj Newell samvorte tradukis tiun teksteron:

"Kaj se ĝin vendi, ĝi al la norvego

Aŭ al la polo certe pli ne donus.

Hamleto: La poloj sekve ĝin eĉ ne defendos".

Kial do en akto 1 Zamenhof kaj Newell tradukis "Polacks" per "glavo", kaj en akto 4 per "polo"?

En "Literatura Mondo", sept. 1933, Waringhein komentas, ke Zamenhof konis la Anglan nur "tre malmulte kaj teorie". W. opinias, ke Z. eĉ ne rigardis la originalan tekston de Hamleto. Cetere estas verŝajne, ke tiu teksto estis malfacile havebla en la malgrandaj Rusaj urbetoj en kiuj Z. loĝis, kiam li tradukis la verkon.

Estas probable, ke krom la Germana traduko de Schlegel Z. uzis ankaŭ Polan aŭ Rusan tradukon. En lia traduko estas tre strangaj kontraŭsencoj, kiuj ŝajnas povi deveni nek de la Angla, nek de la Germana verko. Interalie:

Li en kolero sian pezan glavon' En la glacian batis . . . dum la Angla kaj Germana teksto parolas pri elpuŝo de Pola reĝo el lia glitveturilo.

Tiel interpretis Prof-o W., sed la Anglaj vortoj signifas: "batis la Polojn en sledoj".

"Esperanto — la latino de l'demokrato"

Kiu la unua diris ĝin? Jen atribuo:—
Kardinalo Piffi: Kongreslibro de la 24-a Hispana E-Kongreso (Barcelono 1963).
Emile Boirac: M. F. Menendez en "El Esperanto en la opinion de hombres eminentes" (1949). B. Cavanagh: "Esperanto, a first language for all mankind" (1971). M. Boulton: "Zamenhof" (1962), p. 144. Lanti: "Sennacieca Revuo", nro 75 (1939), p. 35.

Jean Jaures: I. Dratwer: "Pri Internacia Lingvo dum Jarcentoj" (1970) p. 110. Dratwer citas (erare) paĝon 216 de Drezon: "Historio de la Mondolingvo"

Ivan Ŝiŝmanov: "Seminario Lingvo kaj Kulturo" —I; TEJO en Strasburgo 9/71. Volume de kontribuoj ĵus aperinta.

LA GASTEJESTRINO DE "LA TILIO".

(Baumbach)

"La pokalo jam malplenas,
la monujo ne plu tenas:
soifas kor' kaj lango.
Sorĉis min ja via vino,
okulpar' de vi, silfino.
En mi bolas sango".

"Sed", ridante diris ŝi:

"vi ne ŝuldos tie ĉi.

Pagu vi tintmone.

Tamen, se vin mono mankas,
por la sako mi vin dankas —
trinku vi ĝisdrono".

Donis sakon al la ino
tiu knabo kontraŭ vino:
trinkis dolĉebrie.

Diris ŝi: "Ho juna homo,
rob', ĉapelo kaj bastono
restu garanti'e".

Do fortrinkis tiu homo
ĉapon, robon, marŝbastonon;
ĝemis jam: "Sufiĉe!
Ĝis revid', malvarma vino,
kaj vi, loga vendestrino;
festis mi tro riĉel'".

Diris ŝi karespetole:

"En vi koro kuŝas mole.

Ĝi la garantiol'

Sekvis febra lipa tuŝo —
buŝo premis sin sur buŝo
en gastej "Tilio".

La verkinto de l'poemo
kantis ĝin kun pasiemo,
en nokt' dolĉodora.
Antaŭ li pokal' kun vino,
apud li gastejestrino
sub tilio flora.

—Trad. F.R.B.

RURAL YOUTH & ESPERANTO

The following motion was passed at the Rural Youth State Conference recently held in Cairns: "That State Conference express its support of the introduction of Esperanto into Queensland secondary schools". Details: Miss Jan Veacock, The Gums, 4406; Jenny Stubbs, 43 John Street, Rosewood, 4340; Rural Youth, Box 151 N. Brisbane, 4000.

"WINNIE-LA-PU" (A. A. Milne)

In Esperanto. Review in next number. 164 pp. 5.95 at Libro-servo.